

spreuke: *In oeternam non commovebitur*, In der eeuwigheid en zal 't beroeren.

Het wapenteeken van de twee verhuwlijkte geslachten te samen, *Gillès en de Péllichy*, is gevierendeeld, aldus: 1 en 4 *Gillès*, 2 en 3 *de Péllichy*.

UIT EEN HELDEN SAGE ¹.

DE Kruisvaarders staan voor de muren van Antiochie gereed om de stad te bestormen.

Godevaart van Bulgioen doet eenen oproep tot zijne ridders: Wie zal er de eerste de schrikverwekkende ladder beklimmen?

De dood is zeker; niemand en antwoordt.

Godevaart grijpt de onderste trappen vast en terdt er op: maar 't christen leger en mag zijnen bevelhebber niet slachtofferen. De kruisvaarders zwijgen en kijken op malkaar.

Heeren! roept Robrecht van Vlaanderen uit: weest niet verlegen: ik heb Vlaanderen verlaten: en mijne leengoederen, mijne gezelnede die mij zoo teeder beminde en mijne twee kleene kinderen die God zal bewaren! Ik heb alles verlaten om den Heere mijnen God te dienen: ik zal de eerste deze ladder beklimmen.

Hij maakt zijn kruis, beveelt zijne ziel aan God, bindt zijnen schild op zijnen rugge en grijpt de ladder met zijne twee handen vast.

Op dien oogenblik houdt hem Fulcard tegen. Fulcard is een weeze in Vlaanderen geboren: 't is een koene ridder.

Heer Grave! roept hij uit, luister naar mijn stemme: gij zijt de zoon van sint Jooris! Alzoo wordt gij geheeten. Moesten wij u verliezen 't ware een schromelijk verlies. Indien ik sterve zal niemand over mij weenen. Ik zal op de ladder klimmen, Heer graaf! en Jesus zal mij helpen.

Heer Graaf! in Gods name, en weest niet bedroefd. Gij zijt de moedigste ridder van het leger: en moestet gij hier sterven, wat groot verlies en ware het niet. Indien ik sterve, is er weinig bij verloren. Ik heb niets te geven: ik en peize niets te winnen: laat mij de eerste op de ladder klimmen en sterven voor God!...

Heer Graaf! zeggen de Ridders, gedoog dat Fulcard de eerste op den ladder klimme.

En Robrecht al verzuchten liet Fulcard klimmen.

1. Chanson d'Antioche. Edition Paulin Paris, II. 108-110.

'k En peize niet zegt Leon Gautier dat er in Homeros en Virgilius zulk een prachtige bladzijde te vinden is.

V. V. S. D.

VAN HIER EN VAN ELDERS.

ETS OVER SANT-ELMO, daar ik verledene weke van schreef, is een boekken van eenen West-Vlaming, den eerw. Pater August Jac. M. Ghequiere, geboren te Rollegem bij Kortrijk, den 12 februari 1856, die in 't Order van sint Dominicus trad, uitgaande September 1877. Ook zal dit boekken, dat in goed vlaamsch geschreven is, geerne door de West-Vlamingen gelezen worden. Het handelt opvolgentlijk "van Sant-Elmo zijn leven, toen hij nog geen Kloosterling was" en dat is het eerste kapitel; dan "van Sant-Elmo zijn leven, toen hij preëkheer was", eindelijk, in 't derde kapitel "nog van Sant-Elmo, wat achter zijne dood geschiedde." Dit derde kapitel sluit met eenige bladzijden over Sant-Elmo als patroon der schippers.

't Is goed dien grooten schipperspatroon kenbaar te maken langs onze kust, en wel te Oostende bijzonderlijk, waar eene zijner Reliquie'n berustende is bij de Paters Predikeeren, in de Christestraat, 73. Daar kan men, gelijk ook bij M. Jules Demceester, te Rousselare, het leven van den patroon der zeevaarders verkrijgen; en men zal er allichte een schoon sanctje kunnen vinden dat men bezig is met maken bij M. Van de Vijvere-Petijt.

Veertig centimen is zeer weinig voor een boekken zoo schoone gedrukt als dat van Sant-Elmo: en, ik voege 't erbij, alle West-Vlamingen zullen er deugd in hebben als zij dit boekken lezen.

EN Wonderschoon beeld van sint Gillis, door Leopold Blanchart, geschilderd door Bressers, staat in Sint-Gilliskerke sedert eenige dagen. 't Is een voortreffelijk kunstjuweel.

HET huis van Dr Van der Ghinste in de Sint-Jacobstrate wordt zeer schoone hersteld. Dit huis wierd gebouwd in 1630. Het werk dat er nu aan gedaan wordt, is geleid door den Heer De Breuck, bouwmeester hier ter stede, die reeds de prachtige herstelling bestierd heeft van het huis van den heer vrederechter Verstracte in de sint-Amandstrate.

Het Jaer 70 spreekt ook van de herstelling van 't huis Macqué, langs de Katelineveste. Die herstelling, die, meen ik, nog niet gansch voltrokken is, schijnt goed gedaan. Het Jaer 70 mist als het zegt dat dit huis gebouwd staat op de plaats waar Philip de munteschrooder in 1302 zijn sterk kasteel deed beginnen. Immers dit Kasteel, door Jacques de Châtillon begonnen, niet verre van 't Minnewater, moest staan op de plaatse aangewezen in eene acte van 1330 "an die westzide van der straten bachten Begaerden, die welke plaatse es breed te voorhoefde op die strate, twee hondert vier waerf twintich ende zesse voet." Een deel van die strate "Bachten Begaerden", dat is bachten de Begaarde- of Boggaardeschole, is nu een straatje zonder einde, en 't heet het Noordstraatje, uitkomende in de Wijngaardstrate. Het kasteel wierd dus aangeleid daar waar nu het groensclhof is der Boggaardeschool, waardoor vroeger de "stract bachten Begaerden" liep, en waarmee in 1579 het Casteelstrackin een rechten hoek maakte. Ik verzoekte het Jaer 70 te willen die

terechtwijzing overnemen, ten einde in 't volk de verkeerde denkbeelden, die sedert lang in omloop waren, te niete te doen.

Andere herstellingen worden nog in 'stad gedaan waarover zooveel lof als over de voorgaande niet mag geschreven worden. Zoo, op O. L. V. kerkhof heeft men één huis afgekapt en er eene kroonlijste aan gedaan! Wat moet men dan zeggen van deze die nog platte onbeduidende gevels bouwen met *cornichen*, gelijk laatst nog gedaan wierd in de Smeestraat, die daarmee nog een puntgevel verloos?

Ik had over eenige dagen een der bijzonderste oudheidskenners van Utrecht; en hij vroeg mij: «Hoe kan het toch zijn dat er nog lieden in uw Brugge gevonden worden, die medewerken om uwe stad hare sierlijkheid en haren aantrek te doen verliezen? » Ja, hoe kan dat zijn? Ongelukkiglijk 't is: God betere't.

AD. D.

UITSTAPJE IN DE TIJDSCHRIFTEN.

DE DIETSCHE WARANDE. IVe deel; derde aflevering 1882 bevat o. a.:

1° *Den Philoktetes van Sophokles*, vertaald door A. Flament. (Vervolg.)

2° *Tot de briefwisseling van Gerard van Loon*, onuitgegeven missiven meegedeeld door A. Duyrcant: een brief van Gerard van Loon aan David Ruhnkenius; een brief van Gerard van Loon aan Hoynck van Papendrecht, een van Hoynck aan Van der Mieden en een brief van Van der Mieden aan Hoynck. Daarop volgt de stamtafel van Gerard van Loon.

3° *Lof voor «Lof» (Jeremias de Decker)* door A. J. Servaas van Rooyen. Invloedrijke en gastvrije mannen wierden dikwils in lofdichten geveid en bewierookt. Vele der tijdgenooten van Jeremias de Decker hebben zijnen lof uitgesproken: hij was nochtans meer rijmer als dichter, en heeft lijk vele dichters dier dagen zijne onderwerpen te veel uitgeput.

4° *Acht brieven van merkwierdige personen*, medegedeeld door A. Duyrcant. 't Zijn brieven van Arnold van Moonen, van Frans van Lelyveld, van Daniel Oem van Wijngaerden, van O. Blone, van Massart, van Pabbé Crespin, van Joannes Stalpart vander Wiel, van Wessel van den Boetzelaer.

5° *Helena Benda, Gravin Chlapowska*. Die Gravin is eene Poolse tooneelspeelster die de vruchten van heuren arbeid bestemt om goede werken te verrichten.

6° *Herodiade*, door Prof. Dr. P. P. M. Alberdingk-Thym. De tekst is belachelijk, onhistorisch en profaan; vele tooneelen zijn smakeloos, valsch gevoeld en alledaagsch; de muziek is in sommige opzichten ziekelijk, weck en karakterloos: toch zijn er vele elementen van wat beters en het werk van Massenet verdient veranderd, verbeterd en van alle ontheiliging gezuiverd te worden.

6° Tot de Tooneelquaestie. Lod. van Deyssel neemt afscheid van de Tooneelquaestie en van Dr. Schaepman.

NOORD EN ZUID. Vijfde jaargang. Extra-nommer 1882. Inhoud o. a.:

1° *Uit de geschiedenis der huisdieren*, door Prof. Dr. O. Schrader. Door de vergelijking der spraken van den arischen taaltronk, weten wij welke dieren aan onze arische voorvaders toebehoorden.

2° *Uit de geschiedenis der Nederlandsche taal*. In de *Encyclopaedia Britannica* krijgt Nederland zijne plaats en zal eene geschiedenis der Nederlandsche taal verschijnen bewerkt door

de Heeren Dr. Gallée van Utrecht en Dr. Beckering Vinckers. Hier wordt een algemeen overzicht uit het engelsch overgezet en medegedeeld.

3° *De Westelijke grens van onze moedertaal*, door Mensinga. Aan het nederduitsch taalgebied behoort Vlaanderen, waar men soms beter terecht kan komen met het Platduitsch als met het Hollandsch, en Fransch-Vlaanderen waar men beter oud Vlaamsch verstaat, als nieuw Vlaamsch en tegenwoordig Hollandsch. Kort overzicht van de Vlaamsche Beweging. De pogingen van sommige katholieke priesters worden niet vergeten.

H. S.

WAAR 'T VLIEGEN WILT.

De zoeker van de kunste is de vinder van den bedelzak.

Gehoord te Rumbeke.

* De grootste keus van stoven, bedden, hofmeubelen, alderhande keuken- huis- en tafelgerief, vogelkooijen, en vele andere voorwerpen in ijzer, zink en blik: te vinden in de zes magazijnen van H^{re} Vuylsteke-Knockaert, 12, Academiestraat te Brugge. In zijn werkwinkel, herstelt men alle voorwerpen die zijn veelvuldig ambacht betreffen.

* In het nieuw muziekmagazijn van *Gerard Vlietinck en Cie Zuidzandstraat te Brugge*, bij de Statie, kan men allerhande vlaamsch, fransch en duitsch muziek bekomen aan den prijs der uitgevers.

De eenige overblijvende afdruksels *Saghe van Groeninghevelt* en der *vijf liederen* zijn daar te koop.

Wie eene goede, gewaarborgde piano wil, met gemak van betaling, kan er zich ook wenden: want men is er te trouw gediend aan gematigde prijzen.

* Th. De Vuyst-Dhont, nieuwstraat, 8, Brugge, laat weten aan de Heeren Pastors dat hij hem gelast met alle slag van kerkornementen, kasuifels, kappen, dalmatiken, velums, pelders, vanen, in allen stijl en aan allen prijs. Zijn huis is sedert lang bekend als een huis van vertrouwen, dat goede ware levert en nauwkeurig uitvoert wat gevraagd is. Hij borduurt in goud en zijde, figuren van heiligen, die gelijk geschilderd zijn, zoo fijn zij uitgewrocht worden. Genadige prijzen.

* Moureaux-Maes, in de Wijngaardstraat, te Brugge, borduurt in goud en in zijde, en verveerdigt al wat zijne kunst van kerkornementmaker betreft. Hij is gewoon te werken naar tekeningen van de beroemste kenders der middeneeuwen in ons land. Zijn werk heeft sedert lang de goedkeuring van de ware liefhebbers verworven. Hij herstelt ook oude ornamenten met figuren en doet dit met veel nauwkeurigheid en met veel eerbied voor hetgene overgebleven is: Hij maakt vanen en standaarden. De Standaard der algemeene Maatschappij der studenten, te Leuven, is zijn werk.

* Vijf liederen, getoonzet door E. H. Joseph Duclos. Prijs, 2 frank voor de gewone uitgave; 3 frank met titel in goud- en verwendruk. Bij Vlietinck en Co., Zuidzandstraat.

* Kruiswegen, door J. Deneweth, lid van Ste Luitgaarde, in olieverwe geschilderd, naar den trant der oude meesters, Schilderijen van allen aard en grootte. — Goezenputstraat, Brugge. De kruiswegen van 't Pensionnaat van Avelghem en van de zusters van den H. Vincentius te Brugge heeft hij geschilderd. Hij is thans bezig met een kruisweg voor England. Gaat en ziet.

Alle recht van over te nemen of te vertalen uit R. D. H. blijft den Uitgever voorbehouden.

Brugge, boekdrukkerij A. DE ZUTTERE-VAN KERSCHAUVER.